

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 10P/19/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513203005
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2014:2513203005.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany samosudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: R. L., H.: XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch, dieťa matky: B. Q., H.: XX.XX.XXXX, C. N., X. Z. Č.. XXX/X a otca: R. L., H.: XX.XX.XXXX, C. E., E. H. Č.. XX, Č. Q., t.č.: na neznámom mieste, zastúpeného kolíznou opatrovníčkou, A.. T. S., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Trnava, o úpravu práv a povinností k maloletému, takto

rozhodol:

Súd zveruje mal. R. do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od 26.02.2013, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec je povinný platiť výživné na mal. R. v sume 84 eur mesačne s účinnosťou od 26.02.2013, a to vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

Nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 26.02.2013 do 14.01.2014 v sume 849 eur súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 24 eur po dobu 35 mesiacov a 36. mesiac v sume 9 eur splatných spolu s bežným výživným do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd upravuje styk otca s mal. R. tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým neobmedzene za prítomnosti matky, pričom matka je povinná dieťa na styk s otcom pripraviť a v určený čas ho otcovi v mieste bydliska dieťaťa odovzdať a otec je povinný na tom istom mieste dieťa matke riadne a včas vrátiť. Otec je povinný matku telefonicky informovať, kedy si príde pre dieťa na styk, a to najneskôr 2 kalendárne dni pred tým, než si pre dieťa príde.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom tunajšiemu súdu doručeným dňa 26.02.2013 domáhala rozhodnutia o úprave práv a povinností k maloletému R. L.. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého nie sú manželia a od augusta 2012 nežijú v spoločnej domácnosti. Od toho času otec maloletého na jeho výživu neprispieva. S maloletým žije u svojich rodičov, momentálne je zamestnaná a dosahuje čistý mesačný príjem asi 380 eur. Výživné navrhovala určiť v sume 100 eur mesačne a stretávanie sa otca s maloletým len za jej prítomnosti, ale kedykoľvek.

Odporca sa k návrhu nevyjadril. Súdu sa nepodarilo zistiť adresu, na ktorej by sa odporca zdržiaval a ani žiadnu adresu, na ktorej by si aspoň preberal zásielky, preto mu súd ustanovil opatrovníka uznesením zo dňa 18. septembra 2013, č.k. 10P 19/2013 - 39 a konal s ním. Pobyt odporcu súd zisťoval cez Centrálnu evidenciu obyvateľov, Ústrednú evidenciu zboru väzenskej a justičnej stráže, Mestský úrad Vrbové, tiež bola vykonaná lustrácia v Sociálnej poisťovni. Všetko s negatívnym výsledkom.

Súd vykonal dokazovanie rodným listom maloletého, výsluchom matky maloletého, potvrdeniami o príjme matky i prehľade zamestnávateľov, potvrdením o príjme otca, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav veci:

Rodičia maloletého nie sú a ani neboli manželmi, maloletý R. pochádza z ich druhovského vzťahu. Spolu s matkou bývajú u matkiných rodičov. Matka je toho času nezamestnaná. Otec maloletého sa zdržiava na neznámom mieste a od odchodu zo spoločnej domácnosti v auguste 2012, na výživu maloletého neprispieva.

Výsluchom matky mal súd za preukázané, že s otcom maloletého žila v spoločnej domácnosti 5 rokov do odchodu v auguste 2012. Bývali na území Českej republiky. Otec maloletého je občan Českej republiky, nemá ukončené základné vzdelanie. V čase ich spolužitia pracoval ako sanitár v nemocnici v Kolíne. Zarábala asi 400 eur mesačne. Iné deti nemá, je zdravý. Matka maloletého je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom asi 400 eur. Poberá aj prídavok na dieťa v sume 23,10 eura mesačne. od 01.02.2013 bola nezamestnaná. Za čas, keď žila v Českej republike, jej vznikol nárok na podporu v nezamestnanosti, ktorú poberá v sume 100 eur mesačne. S maloletým bývajú u jej rodičov, ktorým na vedenie domácnosti prispieva sumou 150 eur mesačne vrátane energií a stravy. Je vyučená krajčírka a iné deti nemá. Mal. R. navštevuje materskú školu, jeho mesačné výdavky vrátane krúžkov predstavujú asi 60 eur. Je zdravý. S otcom maloletého sa jej podarilo skontaktovať prostredníctvom sociálnej siete Facebook naposledy pre Vianocami roku 2013, pričom jej povedal že sa nachádza v Kolíne a poberá sociálne dávky. Naposledy v marci 2013 bol maloletý 10 dní o otca v Českej republike. Otec síce pre maloletého prišiel, ale už nemal peniaze, aby ho doviezol späť. Matka maloletého si ho preto bola prevziať a zistila, že otec býva u svojho dedka, v byte bez elektriny.

Ustanovená opatrovníčka otca a ani kolízny opatrovník sa k návrhu nevyjadrili, nariadeného pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnila opatrovníčka, kolízny opatrovník požiadal o ospravedlnenie neúčasti, a preto súd s použitím § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti opatrovníčky otca a kolízneho opatrovníka.

Podľa § 62 zákona č. 36/2005 Z. z. zákona o rodine (ďalej len „ZOR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 65 ods. 1 ZOR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 ZOR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 28 ods. 1 ZOR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä: a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 75 ods. 1 ZOR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 ZOR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 ZOR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 160 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia maloletého spolu nežijú v spoločnej domácnosti. O maloletého sa osobne stará matka, pričom spoločne bývajú spolu s rodičmi matky, ktorým prispieva na vedenie domácnosti. Otec sa nachádza na neznámom mieste v Českej republike, podľa vyjadrení matky je zdravý a okrem mal. R. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu majú obaja jeho rodičia. Nakoľko matka sa o maloletého osobne stará, jej starostlivosť má kompenzovať otcom poskytované výživné. Výška výživného musí byť primeraná potrebám dieťaťa, a tiež musí byť v možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch otca, poskytovať takto určené výživné. Ako to vyplynulo z vyjadrení a predložených potvrdení matkou, maloletý má 5 rokov, je zdravý, navštevuje materskú škôlku a výdavky má primerané veku. Okrem osobných výdavkov maloletého, ktoré matka vyčíslila na sumu 60 eur mesačne, je treba mať na zreteli aj to, že dieťaťu je potrebné zabezpečiť aj bývanie, stravu, ošatenie. Ako primerané potrebám maloletého sa súdu javí výživné v sume 84 eur mesačne, po zohľadnení možností a schopností otca, i tej skutočnosti, že vyživovaciu povinnosť k maloletému má aj matka. Takto určené výživné zároveň zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca maloletého. Napriek tomu, že bydlisko otca sa súdu nepodarilo zistiť, dopytom Oblastní nemocnice Kolín, akciovej spoločnosti bolo zistené, že v dobe od 05.11.2009 do 08.10.2011 bol otec ich zamestnancom a dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 13.112,-Kč (asi 475 eur). Z uvedeného mal súd za preukázané, že dosahovanie takéhoto príjmu bolo v možnostiach otca, pričom nezistil dôvody, pre ktoré by tomu tak nebolo. Pri posudzovaní pomerov na strane povinného rodiča súd vychádza z možností a schopností rodiča, nie z jeho momentálnych príjmov, ak nie je na strane rodiča závažná prekážka, pre ktorú v posudzovanom období rodič dosahuje nižší príjem. Z tvrdení matky mal súd za preukázané, že toho času je otec nezamestnaný a poberá sociálne dávky. Táto skutočnosť však nič nemení na tom, že je schopný dosahovať aj vyšší príjem než sociálna dávka, ako o tom svedčí potvrdenie Nemocnice Kolín, keď otec je zdravý a súd nezistil prekážku, pre ktorú pôvodný príjem teraz nemôže nedosahovať. Preto súd pri určení výživného pre maloletého vychádzal z naposledy zisteného príjmu otca a potrieb maloletého a výživné určil v sume 84 eur počnúc dňom podania návrhu vo veci samej (26.02.2013). Keďže za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku vznikol otcovi maloletého na výživnom nedoplatok v sume 849 eur (10 x 84 eur + pomerná časť za mesiac február 2013 / ak za 28 dní mesiaca február by išlo o výživné 84 eur, za čas 26.2.-28.2, t.j. tri dni ide o výživné 8,99 eur. $3/28 \times 84 = 8,99/$), tento súd otcovi povolil splácať v splátkach po dobu 36 mesiacov, a to v sume 24 eur po dobu 35 mesiacov a sumu 9 eur v 36. mesiaci. V záujme maloletého však súd určil, že výhodu splátok otec stratí, ak sa omešká čo i len s jednou splátkou nedoplatku, a zročným sa tak stane

celý nedoplatok 849 eur. Povolené splátky je otec povinný platiť mesačne spolu so sumou bežného výživného.

V súlade s návrhom matky súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti, pričom zastupovať a spravovať maloletého majetok majú obaja jeho rodičia.

V otázke stretávania sa otca s maloletým súd zobral do úvahy, že tento má 5 rokov, na prítomnosť otca nie je zvyknutý. Ako to vyplynulo z tvrdení matky, naposledy s ním otec strávil čas v byte bez elektriny a nemal ani dostatok peňazí na odovzdanie maloletého v bydlisku matky. Za tejto situácie treba prisvedčiť matke, že je potrebné, aby sa stretávaní otca s maloletým zúčastňovala. Zároveň je potrebné, aby otec maloletého včas oznámil, kedy sa dostaví. Ako primerané súd určil 2 kalendárne dni vopred.

Rozhodnutie o výchove a výžive možno kedykoľvek zmeniť, ak sa zmenia pomery na strane účastníkov konania. Preto, ak otec vyrieši svoju bytovú otázku a bude mať dostatok finančných prostriedkov, aby sa dokázal na čas o maloletého postarať, môže do budúcnosti žiadať o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností.

O trovách konania súd rozhodol s použitím § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu, ako je tomu aj v prípade rozhodovania o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu (§ 81 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, trojmo.

Základnými náležitosťami odvolania sú: všeobecné náležitosti (Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.